

VTS
KODIT

Asukasviesti

1 • 2011

Tampereen Vuokratalosäätiö • Vilusen Rinne Oy • VTS Kiinteistöpalvelu Oy

PISTEET® KOTIIN

Olli Lindholm juhlii
tänä vuonna Yön
kolmekymppisiä

”Tykkään olla kaiken
keskipisteenä”

Asukasviesti

Tampereen Vuokratalosäätio

- Vilusen Rinne Oy
- VTS Kiinteistöpalvelu Oy
tammikuu • 1 • 2011

14-15 KOTIKOKIT

Pehmeä maissikeitto maistuu koko perheelle. Martat neuvovat kuinka rohkaiset leikki-ikäistä lasta maistamaan uusia makuja.

18-19 ASKARTELE

Hervannan Picassokerhossa tehdään pikkuruuisista brasilialaisista helmistä krokotiileja ja muita koruja.

Lue tästä lehdestä

- 4 ..... • Uusia VTS-koteja Kaukajärvelle
- 6-7 ..... • Naapurisopu on taitolaji
- 8-9 ..... • Helppoja energiansäästövinkkejä
- 10-11 ..... • Olli Lindholm juhlii tänä vuonna
- 12..... • Laajakaistaan tulee vauhtia
- 13..... • Kevään koulutuskalenteri

- Painos 9.200 kpl
- Julkaisija

Tampereen Vuokratalosäätio

- Päätoimittaja Ahto Aunela
- Toimitustyö Reijo Jantunen ja Plenty's Oy
- Taitto Plenty's Oy
- Paino Hämeen Kirjapaino Oy 2011
- Seuraava lehti ilmestyy toukokuussa 2011
- Aineistojen tulee olla toimituksella viimeistään 27.4.2011.

Kannen kuva: Harri Hinkka

VTS KODIT

VTS-KODIT PALVELEE

Vuokratalosäätion ja Vilusen Rinne Oy:n asukkaita

Puutarhakatu 8, puhelinvaihe 0201 277 511

Toimisto on avoinna ma - pe 8.00 - 15.45

Vuokrauspalvelu auttaa

kun tarvitset asuntoa tai haet asunnonvaihtoa.

Vuokrasopimukset ja irtisanomiset

Asuntopalvelutalon katutasossa

puh. 0201 277 200, fax. 0201 277 260

Palveluajat: ma 9.30 - 17.00 (soittoaika ma klo 9.30-15.45),

ti-to 9.30 - 15.00, pe 9.30 - 13.00

Markkinointisihteeri puh. 0201 277 200

Markkinointi-isännöitsijät katutaso

Päivi Linjamäki markkinointipäällikkö puh. 0201 277 511

Vuokravalvonta ja perintä (2. krs)

Vuokravalvonta puh. 0201 277 208

puhelinajat: ma-to 12.00 - 15.00, pe 9.00 - 11.00

sähköposti: vuokravalvonta@vts.fi

Perintä puh. 0201 277 511

sähköposti: etunimi.sukunimi@vts.fi

Asukaspalvelut (2.krs, katutaso ja Hervanta)

Reijo Jantunen	asiakaspalvelupäällikkö	puh. 0201 277 244
Neringa Lehtonen	asukasisännöitsijä	puh. 0201 277 231
Jouko Mäki-Tarkka	asukasisännöitsijä	puh. 0201 277 203
Petri Salokanto	asukasisännöitsijä	puh. 0201 277 204
Merja Rajala	kiinteistö- ja palvelusihteeri	puh. 0201 277 251

Sosiaali-isännöitsijät (katutaso)

Palvelukeskus (Hervanta), puh. 0201 277 277

sähköposti: palvelukeskus@vts.fi

Kiinteistönpitopalvelut (3.krs)

Timo Koskinen	kiinteistöpäällikkö, puh. 0201 277 242
Sanna Mattila	käyttöinsinööri (äitiyslomalla)
Eva Lindberg	kiinteistönpitoinsinööri, puh. 0201 277 272
Merja Rajala	kiinteistö- ja palvelusihteeri, puh. 0201 277 251
Jussi Virta	kunnossapitoinsinööri, puh. 0201 277 257

Talousoasto (3. krs)

Taina Lehtonen talousjohtaja, puh. 0201 277 224

Yleishallinto (3. krs)

Ahto Aunela toiminnanjohtaja, puh. 0201 277 511

Aija Sundell johdon sihteeri, puh. 0201 277 247

Sähköposti: etunimi.sukunimi@vts.fi

Vuoden 2011 vuokrat

VTS-kotien vuokrat nousevat keskimäärin 4,1 prosenttia vuodelle 2011. Se on enemmän kuin yleinen inflaatio, mutta vähemmän kuin asumiskustannukset yleisesti.

Inflaatiota korkeampi vuokratason nousu VTS-kodeissa johtuu pitkälti asuntojen uudistuotannon ja peruskorjausten omarahoitusosuuden kasvusta 10 prosentista 20 prosenttiin. Se rasittaa VTS-kotien taloutta lyhyellä aikavälillä, mutta vähentää velkaantumista ja vuokrankorotuspaineita tulevaisuudessa.

VTS-kotien vuokrataso ja talousarvio ovat vakaalla pohjalla vuonna 2011, jos korot pysyvät nykyisellä matalalla tasolla. Edellisen lauseen avainsana on kuitenkin ”jos”. VTS-kotien talous on edelleenkin varsin herkkä koronvaihteluille ja nyt, kun korot ovat olleet huomattavan alhaalla, suunta voi olla vain ylöspäin. Tästä syystä nykyinen edullinen korkotaso on käytettävä hyväksi siten, että talous saadaan

"VTS-kotien taloudellinen tilanne on selvästi parempi kuin vuosi sitten"

vahvistettua kestävämmän nousevat korot ja kiihtyvän inflaation ilman suuria vuokrankorotuksia.

Vuosien 2009 ja 2010 kaltaiset meno-leikkaukset erityisesti korjausten osalta lykkäsivät ja kerryttivät vain menoja tulevaisuuteen. Korjausvelkaa ei saa päästää enää kasvamaan. Muissa kuluissa tiukka menokuri ja ”nuukuusvuosi” jatkokoon, kunhan välttämättömät menot saadaan hoidettua.

Lama ei ole vielä ohitse mutta jo nyt tiedetään, että laman jälkihoito eli valtion

elvytysvelkojen takaisinmaksu tulee raskastamaan kansalaisten kukkaroa monet vuodet. Verotuksen painopisteen siirtyminen palkkaverotuksesta vähitellen kulutukseen ja energianverotukseen tulee osaltaan nostamaan tulevaisuudessakin asumiskustannuksia yleistä inflaatiota nopeammin niin vuokra- kuin omistusasumisessa.

Viime vuosien kipeiden leikkaustenkin jälkeen VTS-kotien hintakilpailukyky ja asuntojen kysyntä on pysynyt hyvänä verrattuna muihin vuokranantajiin ja omistusasuntoihin nähden.

VTS-kotien taloudellinen tilanne on selvästi parempi kuin vuosi sitten, maksuvalmius on kohentunut selvästi ja kannattavuus on kunnossa. Vain oma-varaisuusaste on edelleen heikko, mutta sekin osoittaa vähitellen paranemisen merkkejä. Hitaasti mutta varmasti.

VTS-kotien asunnot ovat pysyvästi edullinen ja turvallinen asumisratkaisu tamperelaisille.

Kuka voiton vie

Omakustannusperiaatteen käsitettä käytetään julkisessa keskustelussa yleisesti silloin, kun kuvataan taloudellista toimintaa, josta ei ole tarkoitus kerätä

voittoa. Tällaista liiketoimintaa harjoittavat pääsääntöisesti sellaiset organisaatiot, jotka ovat yleishyödyllisten yhteisöjen hallinnassa, toimivat muuten sosiaaliselta tai aatteelliselta pohjalta taikka

ovat julkisyhteisöjä.

VTS-kodit on tällainen Tampere-konserniin kuuluva yhteisö, joka omistaa ja vuokraa sosiaalisia vuokra-asuntoja omakustannushinnalla.

Omakustannusperiaatteen käsitettä käytetään kuitenkin melkoisen vapaamuotoisesti ja tarkemmin määrittelemättä, mitä sillä täsmällisesti tarkoitetaan. Onko kaikki taloudellinen toiminta liiketoimintaa; jos toiminnasta syntyy voittoa tai ylijäämää, jaetaanko se omistajilleen, jäsenilleen, asiakkailleen vai jääkö se yhteisön omaan varallisuuteen.

Omakustannusperiaatteen käsitteen rinnalla käytetään usein synonyymeina sellaisia käsitteitä kuin yleishyödyllisyys, voittoa tavoittelemattomuus (non-profit) tai kolmannen sektorin toiminta. Myös

näiden käsitteiden erottelu ja määrittely helpottaisi omakustannusperiaatteen ymmärtämistä ja sen soveltamista (liike)toimintaperiaatteena.

Varsinainen kysymys kuuluukin: Jos omakustannusperiaate ja yleishyödyllisyys pystytään määrittelemään täsmällisesti, voidaanko silloin myös konkreettisesti laskea, mitä ja kenelle taloudellista hyötyä syntyy, kun kunnalliset ja yleishyödylliset vuokratyöyhtiöt toimivat omakustannusperiaatteella. Kuka voiton vie.

Tähän kysymykseen palaan lehden seuraavissa numeroissa.

Asukkaillemme Oikein Hyvää Vuotta 2011!

Pääkirjoitus

Ahto Aunela • 10.01.2011

Uudet kerrostalot valmistuvat hyvälle paikalle joulukuussa 2011 ja kesäkuussa 2012

Kaukajärven talot kiinnostavat

Kaukajärven uusia VTS-koteja kysellään jo, vaikka rakennustyöt ovat vasta alkaneet. Aivan Kaukajärven keskusta valmistuu kaksi kahdeksankerroksista kerrostaloa.

VTS:n uudisrakennukset valmistuvat osoitteeseen Muinaishaudankatu 3 C ja D. Aikaisemmin tontilla oli Muinaishaudankatu 1:n ja 3:n pysäköintialue, mutta nyt autoille rakennetaan maanalainen pysäköintihalli.

Asuntoja tulee yhteensä 108 ja kooltaan ne vaihtelevat yksioista neljään huoneeseen ja keittiöön.

– Pääpaino on pienissä, noin 50 neliön kokoisissa asunnoissa, sillä niistä on kova kysyntä, Tampereen Vuokratulosäätiön kiinteistöpäällikkö **Timo Koskinen** kertoo.

Asunnonhaku ensimmäisenä eli joulukuussa 2011 valmistuvaan kerrostaloon on syksyllä. Kiinteistöpäällikkö ei epäile, etteikö asukkaita löytyisi.

– Kaukajärvi on jo pitkään ollut suosittu asuinpaikka, sillä siellä ovat kaikki tarvittavat palvelut. Alueen suosiota osoittaa se, että hyvinkin moni asunnonhakija on kysellyt

Havainnekuva talosta 3 D, jota suojaa melulta Juvankadun varteen rakennettava melumuuri. Muurissa on kuvattu alueen muinaishaudoista löydettyjä esineitä. Kuva: Arkkitehtitoimisto Antti Ylinen Oy.

Muinaishaudankadun uusista asunnoista jo ennen kuin rakennustyöt edes alkoivat, Timo Koskinen sanoo.

Asunnonhakijoita kiinnostaa Muinaishaudankadun uudistaloissa hyvän sijainnin lisäksi toinenkin tärkeä asia.

– Tämä oli viimeisiä hankkeita, johon saimme Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Aralta 10 000 euron käynnistysavustuksen asuntoa kohti. Se on huomattava kädenojennus tuleville vuokralaisille, sillä se vaikuttaa

suoraan vuokran määrään.

Asukkaat mukana suunnittelussa

Nyt rakennettavien talojen naapurissa sijaitsevat Muinaishaudankadun VTS-kodit ovat valmistuneet vuosina 1968 ja -69. Talojen asukkaista koottiin asukasedustus mukaan uusien talojen suunnittelutyöryhmään.

– Asukkaat olivat mukana jo kaavavaiheessa

Hallituksen puheenjohtajalta

Anneli Kivistö • 10.01.2011

Kirjoittaessani tätä katselen ikkunasta kaunista ja niin lapsuudenmuistojeni kaltaista lumista maisemaa. Pakkanen napsahtelee pirtin nurkissa.

Työstäni johtuen olen hyvin selvillä siitä, kuinka erilaista arkea ihmiset elävät. Pitkittynyt työttömyys, kohonneet maksut ja taksat tahtovat nielaista korvaukset saman tien.

Niukasti pysytään ruuassa kirkon diakonia-avun ja ruokakassien avulla. Palkkatuki on taannut määräaikaisen työn, mutta ei siitä palkasta säästöjä kerry, usein vielä vouti käytilillä.

Minun on mahdotonta ymmärtää, että Suomi jakaa takauksia holtittomasti eläneille EU-maille, joita takuulla tulee vielä tämän

kevään aikana lisää. Samaan aikaan rakkaassa Suomessamme köyhyysrajan alapuolelle valuu väkeä koko ajan lisää.

Tunnustaudun nurkkakuntaiseksi ja soisin oman maan kansalaisten saavan sellaisen perusturvan millä elää, muut hoitakoon pankkikriisinsä ihan omin voimin!

Vuokratulosäätiössä olemme viime vuonna eläneet suu säkkiä myöten. Olemme hallituksessa tarkoin punninneet mitä hanketta / investointia voidaan siirtää ja aiheutuuko siitä jotakin haittaa tai mahdollisesti myöhemmin syntyvää isompaa kuluu. Tehtävä ei ole ollut helppo ja näinkin isossa ”firmassa” on asioita katsottava joka kantilta.

Kaupunki on tehostanut omistajaohjaustaan ja se on mielestäni hyvä asia. Omistaja-

ohjauksessa mukana olleena olen ollut tyytyväinen avoimeen ja keskustelemaan ilmapiiriin, mistään käskytyksestä ei ole kysymys.

Vuokranmääritys on aina vaikea asia ja siinä joudutaan tekemään paljon pohjatyötä. Kustannukset nousevat jatkuvasti emmekä voi sille mitään, mutta yhteinen tahtomme on ollut ja on, että maltillisesti on mentävä ja haettava sitten keinot, millä talous saadaan pysymään tasapainossa.

Korotukset eivät ole koskaan mieluinen säätiön ”joululahja”, mutta emme niiltä vältykään. Mielestäni kuitenkin pysyimme maltillisuuden rajoissa ja siitä kiitos kaikille pohjatyöhön osallistuneille.

Minua on painanut huoli asukkaidemme henkilökohtaisen vakuutusturvan osalta.

Tietoisku muinaishaudoista

Ylioppilas **Heikki Arjanne** löysi vuonna 1961 Vilusenharjun laelta sorakuopan rintauksesta esiin töröttävän miekan. Harjun laki oli noin 20 metriä nykyistä maanpintaa korkeammalla, nykyrakennusten 8. kerroksen lattian tasolla. Sittemmin soran ottoa alueelta jatkettiin niin, että harju on hävinnyt tyystin Kaukajärven rakennettujen keskustakortteleiden kohdalta.

Miekkalöyry johti arkeologisiin kaivauksiin, joiden tulokset on koottu **Terhi Nallinmaa-Luodon** laudaturtutkielmaan. Kaivauksissa tuli esiin 3 000 esinelöytöä, muun muassa miekkoja, kirveitä, keihäänkärkiä, koruja, rahoja sekä kauppiaan vaaka.

Aluetta on käytetty polttohautauskalmistona ja myöhemmin, arviolta vuosina 800–1200 rautakautisena hautauskalmistona. Harjulta löydettyjen 50 ruumishaudan perusteella pääteltiin, että paikka on ollut lähellä sijainneen pienen, noin 20 asukkaan kylän hautausmaa joidenkin vuosisatojen ajan ennen kristillisen hautausmaahan vakiintumista.

Teksti: **Antti Ylinen**

ja myös piha-alueen suunnittelussa. Olemme ottaneet huomioon heidän mielipiteitään niin paljon kuin olemme pystyneet. Heillehän tulee rakennustöistä puoleltoista vuoden häiriö, jota olemme pahoitelleet. Toisaalta osa Muinaishaudankatu 1:n ja 3:n asukkaista on kiinnostunut muuttamaan uusiin asuntoihin, Timo Koskinen kertoo.

Yhteistyö asukkaiden kanssa on tuottanut tulosta.

– Teemme tontille pysäköintihallin ja saimme sen sisäänkäynnit sijoitettua niin, etteivät ne määräänsä enempiä häiritse kolmosen piha-alueita.

Erityisesti tulipalon sattuessa saattaa perheeltä ja pahimmassa tapauksessa muiltakin mennä koko omaisuus. Suosittelemme lämpimästi, että mahdollisimman moni tarkastaisi ja saattaisi itselleen ja perheelleen vakuutusurvan.

Hallituksen ja omasta puolestani lämpimät kiitokset asukkaillemme ja henkilökunnalle hyvästä yhteistyöstä.

*Terveyttä ja
elämäniloa
vuodelle
2011!*

Uudisrakentaminen ja perusparantaminen

VALMISTUNEET

• Ritakatu 5

- Ritakatu 7:n naapuriin rakennettu 5-kerroksinen, 58 asuntoa käsittävä asuinkerrostalo vastaanotettiin 15.9.2010.

• Ritakatu 9

- Ritakatu 7:n ja 5:n naapuritonteille rakennettu toinen 5-kerroksinen, 53 asuntoa käsittävä asuinkerrostalo vastaanotettiin 7.12.2010.

• Runkokatu 10

- Runkokatu 10 Koti Kuntoon -remontti valmistui elokuussa 2010.

• Nuijatie 31 C

- Nuijatie 31 C-talon Koti Kuntoon -remontti, jossa kiinteistöön rakennettiin myös hissit, valmistui syyskuussa 2010.

RAKENNUSVAIHEESSA

• Takunvainionkatu 2

- Annalan alueen rakentaminen jatkuu nyt Takunvainionkatu 2:n osalla. Talojen kulmaan nousee myös uudisosa, johon tulee pieniä asuntoja sekä maantasokerrokseen yhteinen korttelitupa ja pesula. - Rakennustyöt ovat käynnissä ja valmistuminen ajoittuu kesään 2011.

• Muinaishaudankatu 3 CD

- Muinaishaudankatu 1:n ja 3:n tonttien pysäköintialueelle rakennetaan kaksi 8-kerroksista, yhteensä 108 asuntoa käsittävää kerrostaloa ja maanalainen pysäköintihalli. Suunnittelutyössä ovat olleet mukana myös Muinaishaudankatu 1:n ja 3:n asukasedustajat.

- Urakoitsijaksi on urakkakilpailun kautta valittu NCC Rakennus Oy. Rakennustyöt alkavat tammikuussa 2011 ja hanke valmistuu kahdessa vaiheessa: 1. vaihe joulukuussa 2011 ja 2. vaihe kesäkuussa 2012.

• Vuores, Koipitaipaleenkatu 2

- Vuorekseen on suunniteltu yhteistyössä YIT Rakennus Oy:n kanssa 58 asuntoa ja 3 liiketilaa käsittävä kiinteistö Vuoreksen puistokadun varteen

vastapäätä kauppakeskusta. Kortteli, jossa on sekä VTS:n että YIT:n tontit on saatu 2008 pidetyssä tontinluovutuskilpailussa. Rakentaminen aloitetaan keväällä 2011 ja valmistuminen ajoittuu kesään 2012.

• Suoniemenkatu 9

- Suoniemenkatu 9:ään on suunniteltu Koti kuntoon -remontti. Lisäksi kerrostaloihin tulee myös hissit.

- Suunnitelmat ovat valmiit ja urakkakilpailun tuloksena urakoitsijaksi on valittu Pirkanmaan Mestari-Rakentajat Oy. Remontti alkaa tammikuussa 2011 ja valmistuu marraskuussa 2011. Asukkaat muuttavat porraskohtaisesti remontin ajaksi evakkoasuntoihin.

• Vironrörmänkätu 2

- Vironrörmänkätu 2:n julkisivut parvekkeineen kunnostetaan sekä piha-alue uudistetaan.

- Julkisivutöiden osalta työt on aloitettu, mutta pääosa tehdään kevästä alkaen syksyyn asti. Urakoitsijana toimii Consti Julkisivut / Saneerausliike Myllymäki Oy.

- Pihojen uudistamisen on suunnitellut Kaisa Koskelin Lännen Kiinteistöpalvelusta ja nämä työt toteutetaan omana urakkanaan. Urakoitsijaksi on valittu Hämeen Viherrakennus Oy.

SUUNNITTELUSSA OLEVAT REMONTIT

• Annalan alue

- Annalan kaava vahvistui joulukuussa 2007. Annala-projekti käynnistettiin tämän jälkeen. Suunnittelua ja rakentamista ohjaa projektiryhmä. Alueen rakentamiseen sisältyy perusparantamista, lisärakentamista, täydennysrakentamista, hissien rakentamista ym. Koko projektin kestoksi arvioidaan noin 7–10 vuotta. Syksyn aikana on aloitettu Kolunkatu 3:n suunnittelu.

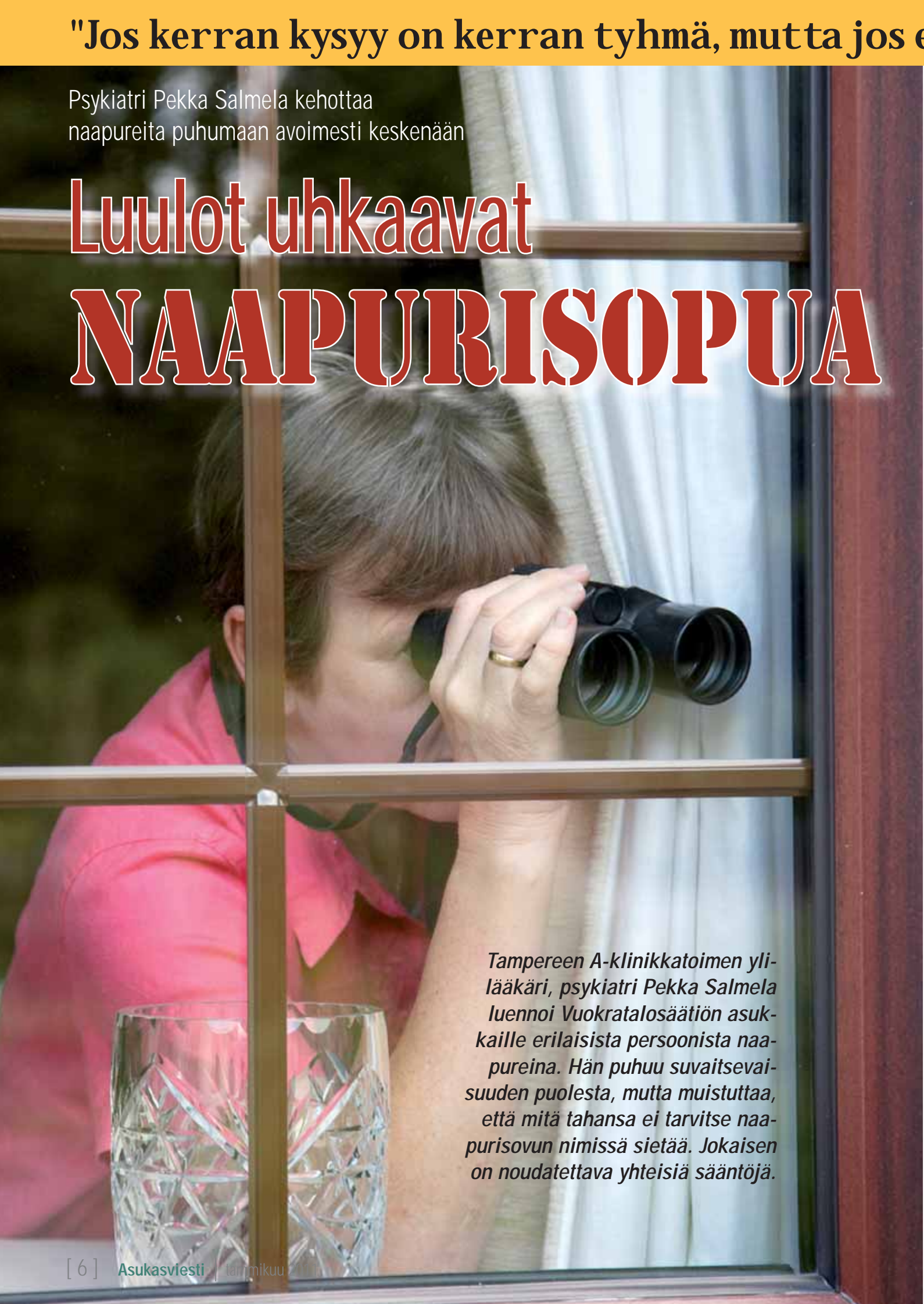

"Jos kerran kysyy on kerran tyhmä, mutta jos e

Psykiatri Pekka Salmela kehottaa
naapureita puhumaan avoimesti keskenään

Luulot uhkaavat

NAAPURISOPUA

A woman with short grey hair, wearing a pink shirt, is looking through black binoculars from a window. The window has a metal frame with horizontal bars. In the foreground, there are two clear, faceted glass tumblers. The background shows a white curtain and a glimpse of the outdoors.

Tampereen A-klinikkatoimen ylilääkäri, psykiatri Pekka Salmela luennoi Vuokratalosäätiön asukkaille erilaisista persoonista naapureina. Hän puhuu suvaitsevaisuuden puolesta, mutta muistuttaa, että mitä tahansa ei tarvitse naapurisovun nimissä sietää. Jokaisen on noudatettava yhteisiä sääntöjä.

Pekka Salmela on huomannut, että asumishäiriöt ja hankalat tilanteet naapurin kanssa johtuvat usein vuorovaikutusongelmasta.

– Me ihmiset olemme niin erilaisia, että vuorovaikutus ei ole aina helppoa. Ihmiset reagoivat asioihin joskus erikoisestikin.

Salmela kannustaa ihmisiä puhumaan rauhassa naapurin kanssa, jos jokin asia askarruttaa tai häiritsee.

– Puhukaa vain rohkeammin. Epäluuloisuus pohjaa usein siihen, että emme tiedä asiasta tarpeeksi. Silloin tiedon korvaa luulo, joka ei ole koskaan tiedon väärti. Me kun luomme luulot omassa päässämme, joten ne kertovat enemmän meistä kuin siitä toisesta.

Liian usein naapuririidat alkavat kasvaa mitättömästä väärinkäsityksestä ja paisuvat hallitsemattomaksi ongelmaksi ihmisen omassa mielessä.

– Naapuri on saattanut tietämättään loukata toista, on ehkä vain unohtanut sanoa päivää, ja toinen alkaa heti kehittää kaikenlaisia ajatuksia. Ihmisellä on ihan mahdoton mielikuviutus, Pekka Salmela sanoo.

– Asia selviäisi heti, jos vain uskaltaisi kysyä suoraan toiselta. Se on kuitenkin vaikeaa, koska me koemme itsemme tyhmäksi, jos emme tiedä jotain asiaa. Kiinalaisilla on tähän liittyvä hyvä sananlasku: Jos kerran kysyy on kerran tyhmä, mutta jos ei koskaan kysy on aina tyhmä.

Häiriöstä ilmoittava ei ole tiukkapipo

On harvinaista, mutta mahdollista, että häiritsevällä naapurilla on mielenterveyshäiriö. Hänen todellisuudentajunsa voi olla vääristynyt ja hän saattaa kokea kaikkien muiden olevan häntä vastaan.

– On olemassa myös persoonallisuuden häiriöitä kuten asosiaalinen persoona. Se tarkoittaa ihmistä, joka ei koe olevansa minkään

normien alainen eli häntä ei omasta mielestään koske mitkään lakipykälät ja yhteisesti sovitut säännöt. Hän tekee mitä tahtoo ja haluaa rikkoa rajoja, Pekka Salmela kertoo.

Hän korostaa, että kaikkea ei tarvitse sietää naapurisovun nimissä. Jos toinen aiheuttaa häiriötä, niin siihen saa ja pitääkin puuttua.

– Tällä hetkellä elämme sellaisessa maailmassa, jossa pitäisi olla kovin salliva ja hyväksyvä, eikä mistään saisi sanoa ei. Mutta kyllä meidän pitää saada huomauttaa häiriöstä ilman, että olisimme tiukkapipoja tai ikäviä ihmisiä. Kyllä jokaisella, myös niin sanotulla erilaisellakin ihmisellä, täytyy olla vastuu itsestään. Ei kukaan voi reuhuta miten tykkää.

Joskus voi olla parasta jutella häiriön aiheuttajalle yhdessä muiden naapureiden kanssa.

– Monta kertaa iso joukko rauhoittaa tilannetta, Salmela on huomannut.

Yritä pitää tunteet kurissa

Pekka Salmela korostaa, että hankalat tilanteet naapurin kanssa johtuvat suurimmaksi osaksi muusta kuin mielen sairaudesta. Esimerkiksi siitä, että me mietimme ihan liikaa sitä mitä muut meistä ajattelevat.

– Pitäisi oppia näkemään maailma myös itsemme ulkopuolelta eikä aina vain itsemme kautta. Ei kaikki mitä tapahtuu liity aina minuun, Salmela muistuttaa.

Hyvän itsetunnon omaava ihminen välttyy monelta kahnaukselta. Hän osaa pitää pään kylmänä, ottaa asiat asioina eikä sotke tunteita peliin.

– Kun ihmisellä on selvä käsitys siitä kuka hän on, niin hän ei ole niin herkkä arvostelulle. Silloin ymmärtää, että mitä tahansa naapuri kiukuspäissään sanookin, niin se on vain hänen ajatuksensa.

Riitatilanteessa maltti on valttia. Olisi pa-

Psykiatri Pekka Salmela neuvoo suvaitsemaan erilaisia naapureita, mutta ei asumishäiriöitä.

remppi olla lähtemättä mukaan sanasotaan ja nukkua yön yli ennen kuin palaa asiaan.

– On tärkeää oppia tunnistamaan omat tunteensa eikä jäädä niiden valtaan, sillä ne vievät niin hyvässä kuin pahassakin.

Lopuksi Pekka Salmela neuvoo, että usein on järkevää pitää kohtelias etäisyys ongelmalliseen naapuriin. Jos hänet päästää kerran kotisohvalle avautumaan, niin myöhemmin voi olla vaikea kieltäytyä avaamasta ovea.

– Ihmiset tulevat helposti takaisin, jos joku alkaa heitä kuunnella. Pitäkää oma itsenäisyytenne ja arvostakaa omaa elämääne niin paljon, etteivät teidän iltanne ja viikonloppunne mene naapurita terapioidessa.

Erilaiset ihmiset luokitellaan helposti oudoiksi

Psykiatri Pekka Salmelan mielestä erilaisuuteen ei oikein enää osata suhtautua kuten ennen ja tämäkin osaltaan hiertää naapurisovun.

Nykyisin oudoiksi saatetaan luokitella sellaisetkin ihmiset, jotka aiemmin miellettiin ja hyväksyttiin omassa oloissaan viihtyviksi. Ennen ihmiset saivat olla erilaisia.

– Nyt yhteiskunta luo meistä kaikkia samanlaisia ja persoonallisuudet häviävät. Vuorovaikutuskulttuuri on muuttunut niin, että lähes joka ammatissa vaaditaan ihmissuhdetaitoja. Entinen tuppisuukansa on laitettu puhumaan ja toimimaan muiden kanssa, Pekka Salmela sanoo.

Tämä tasapäästäminen aiheuttaa sen, että nykyisin "erilaisiksi" koetaan kaikki, jotka eivät ole sosiaalisesti lahjakkaita. Ja jos erilaisuutta

Pitääkö aina olla tavoitettavissa?

ei osaa hyväksyä, niin siihen liittyy aina uhkaa ja pelkoa, jotka eivät ole parhaita naapurisovun rakennusaineita.

Erilaisuudeksi riittää nykyisin jo sekin, ettei ihmisellä ole kännykkää.

– Tavoitettavuus on nykyaikaa, mutta ainakin itseäni hirvittää tämä jatkuvan läsnäolon vaatimus. Ennen soitettiin lankapuhelimeen ja jos siihen ei vastattu, niin odotettiin rauhassa ja soitettiin joskus myöhemmin uudestaan. Nyt ihmiset ottavat henkilökohtaisesti sen, jos et heti vastaa kännykkään.

– Meiltä ollaan viemässä odottamisen taitoa, kärsivällisyyttä. Koskaan ihminen ei menetä mitään olemalla rauhallinen, mutta hän voi pilata monta hyvää hetkeä tekemällä asioita rauhattomasti ja päättömästi, Pekka Salmela muistuttaa.

VTS-kotien asukkaat kuluttavat vuorokaudessa noin 130 litraa vettä per henkilö

Pakkanen paukkuu ja energi

Suomessa on kunnan vanhanajan talvi. Harva puhuu nyt ilmaston lämpenemisestä ja kamppailu päästöjen vähentämiseksi tuntuu haasteelliselta. VTS-kotien asukkailla on erittäin tärkeä rooli turhan energian kulutuksen hillitsemisessä.

VTS-kotien energiatehokkuustavoitteet noudattelevat Tampereen kaupungin ja kiinteistöalan energiatehokkuustavoitteita.

Tampereen kaupunki on allekirjoittanut työ- ja elinkeinoministeriön kanssa kuntien energiankäytön tehostamissopimuksen vuosiksi 2008–2016. Tämän EU:n energiapalveludirektiiviä toteuttavan sopimuksen tavoitteena on vähentää kaikkea energian loppukäyttöä yhdeksän prosenttia vuosien 2008–2016 aikana. Säästötavoite lasketaan vuoden 2005 kulutuksesta.

Asuinrakennukset, VTS-kodit mukaan lukien, toimivat omalta osaltaan tämän sopimuksen piirissä. Rakennustenhan on laskettu kuluttavan noin 40 prosenttia käyttämästämme energiasta. VTS-kodit on mukana myös uudessa kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen alaisessa vuokra-asuntoyhteisöjen toimenpideohjelmassa, jonka lyhenne on VAETS. Sopimuskausi on 2010–2016 ja senkin tavoitteena on yhdeksän prosentin säästö kokonaisenergian kulutuksessa.

Kerrostalot kuluttavat rivitaloja vähemmän

Energiankulutus on merkittävin VTS kotien toimintaan liittyvistä ympäristönäkökohdista. Rahallisesti reilut 30 prosenttia hoidokuluista on energiakuluja (lämpö, vesi ja sähkö).

VTS-kotien lämmittämisessä puhutaan reilusti yli kuuden miljoonan euron menoerästä.

Rakennusten lämmitysenergian kulutus lasketaan kilowattitunteina lämmitettyä kuutiota kohti vuodessa. Vertailuvuonna 2005 tämä oli VTS-kotien koko rakennusmassassa yli 48 kWh/m³.

Tavoite vuoteen 2016 mennessä on saada lämpö tuotettua alle 43 kWh:lla/m³. Tähän

mennessä tuosta tavoitteesta on suuri osa jo saavutettu.

Yleisesti kerrostaloissa kulutus on alhaisempaa kuin rivitaloissa, joissa huoneistot ovat maantasossa, ja joissa ulkoseinä- ja yläpohjapinta-alaa on paljon. Osa rakennuksista kuluttaa jo tällä hetkellä alle asetetun energiankulutustavoitteen.

Parhaiten kulutustavoitteisiin ovat päässeet kerrostalot ja uudehkot rakennukset kuten esimerkiksi:

- Siirtolapuutarhankatu 2, n. 32 kWh/rm³
- Valjakonkatu 6, n. 33 kWh/rm³ (ilmanvaihdossa lämmöntalteenotto)
- Aitoniitynkatu 3, n. 33 kWh/rm³ (ilmanvaihdossa lämmöntalteenotto)

Osa rakennuksista kuluttaa huomattavasti tavoitteita enemmän. Eniten parannettavaa on öljylämmitteisissä rivitaloissa, joissa energiaa kuluu paljon.

Sähköraitti johtaa säästötalkoita

Kulutusseurantatietojen perusteella turhaa vedenkulutusta ja lämmitysenergian kulutusta on saatu pienennettyä vertailuvuodesta 2005 tehokkaimmin muun muassa seuraavissa kiinteistöissä:

- Sähköraitti 4, (lämpö ja vesi, molemmat

yli -20 %)

- Tarjanteenkatu 11, (lämpö ja vesi noin -20 %)
- Orivedenkatu 13, (lämpö ja vesi noin -20 %)
- Virontrömänkatu 4, (lämpö yli -10 % ja vesi yli -20 %)

Valitettavasti kulutus on lisääntynyt muutamissa kiinteistöissä. VTS-kotien asukkailla on erittäin tärkeä rooli tavoitteisiin pyrittäessä ja turhan energian kulutuksen hillitsemisessä.

Käyttöveden lämmitykseen rakennuksen vuotuisesta lämmitysenergiasta kuluu jopa 30–40 prosenttia. Siksi vedensäästö on niin tärkeässä asemassa. VTS-kotien asukkaat kuluttavat vuorokaudessa noin 130 litraa vettä /henkilö. Vesimittareilla varustetuissa asunnoissa kulutus on noin 123 ja ei mittareilla varustetuissa noin 143 litraa/hlö/vrk.

VTS-kodeissa vedenkulutus on kuitenkin melko hyvällä tasolla. Nykyään vettä säästyä vuodessa yli 70 000 000 litraa vuoden 2005 tasoon verrattuna. Tämän vesimäärän valta-uuutta voisi havainnollistaa sillä, että se vastaa tilavuudeltaan noin seitsemän normaalikokoisen kerrostalon tilavuutta.

Reijo Korhonen
energiainsinööri
VTS Kiinteistöpalvelu Oy

aa kuluu

Energiansäästö on haastava laji etenkin talvella, mutta on pak-kasesta iloakin. Pakkasukko loihti nämä hauskat lumiukot istus-kelemaan Ristinarkuntie 17:n keinuun. Kuva: Neringa Lehtonen.

Vinkkejä lämmitykseen

- Yksi aste huonelämpötilassa merkitsee viittä prosenttia lämmityskustannuksissa. Loman ajaksi asunnon lämpötilaa voi huolelta laskea viileämmäksi.
- Säädä termostaattia jos huoneessa on liian lämmin (auringonpaiste tmv.) Älä tuuleta lämpöä harakoille.
- Tarkista säännöllisesti termostaatin toiminta. Älä peitä termostaattia huonekaluilla tai verhoilla. Patteri toimii oikein kun sen yläreuna on selvästi alareunaa lämpimämpi.
- Tiivistä / tiivistytä ikkunat ja ovet. Vetoisuus vähenee ja lämpö pysyy sisällä. Myös ikkuna- ja ovirakenteiden kunnossapitotarve vähenee.
- Älä sulje korvausilmareittejä, korvausilmaventtiilejä tai -laitteita koska korvausilma tulee silloin huoneistoon hallitsemattomasti aiheuttaen vetoa.
- Älä säädä ilmanvaihtoventtiilejä itse.
- Tuuleta tehokkaasti ja nopeasti, älä jätä ikkunaa edes raolleen päiväksi, puhumattakaan parvekkeen ovesta.

Tärkeää tietoa vedestä

- Päivittäinen 5 minuutin suihku kuluttaa vuodessa 27 000 litraa vettä.
- Suihkun käyttämästä vedestä on 60 % lämmintä vettä.
- Suihkuveden lämmittäminen vie enemmän energiaa kuin kaksi kertaa viikossa lämmitetty sauna.
- Astioiden pesu käsin kuluttaa pesutavasta riippuen 2–5 kertaa enemmän kuin koneella peseminen.
- Pyykinpesussa veteen kuluu enemmän rahaa kuin koneen käyttämään sähkөөn.
- Hampaiden pesuun käytetty vesi voi maksaa enemmän kuin siihen käytetty hammastahna, jos pesu tehdään veden juos- tessa.
- Pienikin vuoto vesikalusteissa tuhlaa vettä vuodessa uskomattoman määrän.
- Pelkkään veteen käytetään VTS-kodeissa yli 2,2 miljoonaa euroa vuodessa.

Kasvispainotteinen ruokavalio tekee hyvää ihmiselle ja ympäris- tölle, sillä lihansyönti kuormittaa ilmastoa.

Arjen ilmastotekoja

Kaukajärven ja An- nalan alueella on tartuttu toimeen hiilijalanjälkien pie- nentämiseksi.

EU-rahoitteisen ILMANKOS- projektin vetämässä hankkeessa on mukana useita perheitä VTS- kodeista.

Kaikkiaan 37 kotitaloutta Kau- kajärven ja Annalan alueelta otti ilmastohaasteen vastaan ja lähti viime syksynä mukaan ilmasto- perheeksi tavoitteenaan löytää keinoja ilmastovastuullisempaan arkeen. Valtaosa mukana olevista kotitalouksista on lapsiperheitä, mutta joukossa on myös paris- kuntia ja sinkkuja.

Syksyn aikana perheet saivat tehtäväkseen täyttää hiilijalanjäl- jen laskemiseen tarvittavat tausta- tiedot. Hiilijalanjälki muodostuu pääasiassa asumisen, liikkumisen ja ruokailun sekä kuluttamisen aiheuttamista päästöistä.

– Hiilijalanjäljet lasketaan taas projektin päätteeksi, jotta näh- dään millaisia muutoksia onsaatu aikaan. Kukin perhe asettaa omat tavoitteensa päästöjen vähentä- miseksi, mutta toki asioiden poh- timinen ja läpikäyminen yhdessä kannustavat perheitä parempiin tuloksiin, kertoo projektipäällik- kö **Tiina Hakkarainen**.

Ruokosten kuusihenkinen perhe asuu VTS:n paritalossa Sellerikadulla.

– Olemme saaneet syksyn aikana paljon vinkkejä ilmas- toasioista. Esimerkiksi ener- giansäästöillan jälkeen perheen tyttäret todella intoutuivat veden säästämisestä. Nykyisin meillä huomautetaan toisille, jos sui- kussa menee liian kauan aikaa, perheen äiti **Tiina Ruokonen** paljastaa. Huoneistokohtainen vesimittari auttaa vedenkulutuk- sen seuraamisessa ja kannustaa kulutuksen vähentämiseen.

Alkuvuonna ilmastoperheet keskittyvät ruokailun aiheutta- miin ilmastovaikutuksiin.

– Monille on tullut yllätykse- nä, että lihansyönti kuormittaa ilmastoa niin paljon. Keskiver- tosuomalaisen syömän vuotuisen lihan määrä vastaa päästöiltään 3 000 kilometrin autoilua. Kan- nustamme perheitä kokeilemaan kasvisruokien valmistusta jär- jestämällä heille kokkausiltoja, Hakkarainen kertoo.

Myös muille kuin ilmasto- perheille annetaan opastusta kasvisruokien valmistukseen jul- kaisemalla projektin nettisivuilla tammikuun jokaisena päivänä uusi kasvisruokaohje. Reseptit ovat osa Lihaton tammikuu -ta- pautumasa, johon voi ottaa osaa kuka tahansa.

– Kasvisruoan osuutta voi myös lähteä lisäämään viikoittaisella kasvisruokapäivällä, vinkkaa Tiina Hakkarainen.

Lisätietoja ja kasvisruokare- septit: www.ilmankos.fi.

Teksti: **Leena Karppi**

Alkanut vuosi on erityisen tärkeä Yö-yhtyeelle, joka täyttää 30 ja juhlii komeasti pyöreitä vuosiaan. Bändi on esimerkiksi vuokrannut kokonaisen risteilyaluksen. Yön solisti Olli Lindholm odottaa jo innoissaan juhlia.
– Tykkään olla kaiken keskipisteenä.

Olli Lindholm laulaa mollissa, vaikka onkin perusluonteeltaan iloinen mies

Yö perustettiin Porissa vuonna 1981 ja seuraavana vuonna nuorten miesten bändi sai levytyssopimuksen Rockin SM-kisoissa.

Kolmen vuosikymmenen mittainen matka on ollut myrskyisä, soittajia on vaihtunut ja koko bändi on meinattu synkimmällä hetkellä kuopata. Pohjalta on kuitenkin aina sisukkaasti kivuttu takaisin Suomen musiikkimaailman huipulle.

Nyt meno on seestynyt ja yhtye on vakiinnuttanut asemansa suomirockin ykkösbändien joukossa.

– Juhlimme tätä 30-vuotista taivalta tekemällä uusia lauluja, jotka julkaistaan tuplakokoelmalla yhdessä 30 vanhan laulun kanssa. Olen soitellut tutuille säveltäjille ja toivonut heiltä mahdollisimman paljon uusia biisejä, joista voimme valita, Olli Lindholm kertoo.

Hän asuu nykyisin Tampereella, mutta levy julkaistetaan syksyllä Tallinnassa juhlaikiertueen avajaiskonsertissa. Miksi siellä?

– Ohjelmamyymä kerran kertoi, että Tallinnassa on hieno konserttisali. Minähän olen heti valmis uusiin ideoihin ja sanoin, että siellä me julkistamme juhlalevyn. Pyysimme mukaan matkatoimiston, joka järjestää konserttiin pakettimatkoja Suomesta, Lindholm kertoo innoissaan.

Juhlakiertue myös päättyy Viron suunnalla, sillä Yö on vuokrannut joulukuussa koko Baltic Princess -livan bändin ja fanien charterristeilyä varten.

– Minua kiinnostaa aina tehdä sellaisia asioita mitä muut eivät ole tehneet, olla edelläkävijä ja visionääri. Tosin enhän minä niitä ideoita pysty itse toteuttamaan, mutta onneksi sitä varten on muita ihmisiä, Lindholm sanoo hymyillen.

**”EI MELANKOLIA
tee meistä surullisia”**

Kuva: Harri Hinkka

Kiitos Seijalle

Virontörmänkatu kakkosen ja nelosen asukastoimikuntien jäsenet kiittävät 11 vuoden yhteistyöstä ja hyvästä työn jäljestä siistijä **Seija Kontkasta**.

– Menetimme hyvän siistijän. Iloinen ja pirteä Seija joutuu siirtymään muualle, **Elsa Koskinen** harmittelee.

Seija sai läksiäisjuhliksaan molempien talojen asukastoimikunnilta oman herkulisen kiitoslahjapaketin.

– Kiitos Seijalle ja kaikille muillekin siistijöille, joiden työpanos tekee kurajäljistämmä näkymättömiä, asukastoimikunnat kiittävät.

Kiitokset ovat hyvällekin siivoajalle harvinaista herkkua.

– Tämä siistijän työ on oikeastaan aika näkymätöntä puuhaa. Työn jälki huomataan parhaiten vasta silloin, kun työ on jätetty tekemättä, Seija Kontkanen naurahtaa.

Tilaisuudesta raportoi **Riitta Lytykäinen**.

Aija Sundell VTS:n johdon sihteeriksi

Aija Sundell aloitti Vuokratalosäätiön johdon sihteerin tehtävissä 18. lokakuuta 2010. Hänen toimenkuvaansa kuuluvat erilaiset järjestelyt ja monipuoliset johdon sihteerin tehtävät.

Sundellilla on pitkä kokemus alasta, sillä hän on toiminut johdon sihteerinä viimeiset 15 vuotta.

Jätehuolto laittaa tavarat kiertoon

Pistäydy Pirkanmaan Jätehuollon nettisivujen Kiertorilla, josta voit löytää ilmaiseksi tai pienellä rahalla huonekaluja tai vaikka luistimet.

Kiertori on nettikierrätyskeskus, jossa voi ostaa, myydä ja lahjoittaa hyväkuntoisia tavaroita ja vaatteita.

Kiertorilla ilmoittaminen on ilmaista. Jätehuollon nettisivut löytyvät osoitteesta www.pirkanmaan-jatehuolto.fi.

Laulukokeet menivät överiksi

Olli Lindholm on syntynyt esiintyjäksi ja nautti jo pikkupoikana Pomarkussa yleisölle laulamisesta.

– Oikein odotin koulun laulukokeita, sillä olen aina tykännyt olla kaiken keskipisteenä. Sain hyvää palautetta luokkakavereilta, mutta en opettajalta, koska minun touhuni meni aina niin överiksi. Joka kerta täytyi esityksen loppuun tehdä jotain hölmöä, että kaikki varmasti nauroivat, Lindholm kertoo.

– Enkä muuten ikinä kuulunut mihinkään kuoroon, sillä minun täytyy aina olla edessä!

Useimmiten hän lauloi laulukokeessa **Jukka Kuoppamäen** Sininen ja valkoinen -kappaleen, kuten melkein kaikki muutkin.

Olli Lindholmin lauluharrastus alkoi lapsena melkoisen synkistä lauluista, kuten **Irwinistä** ja **Veikko Lavista**. Musiikista hän innostui oikein kunnolla murrosikäisenä **Pelle Miljoonan** myötä.

– Missään vaiheessa en ole itseäni kategorioittanut mihinkään tiettyyn lokeroon, vaan olen kuunnellut pienestä pitäen juuri sitä musaa mikä minua miellyttää, oli se sitten punkrockia tai iskelmää. Tärkeintä on, että se aiheuttaa minussa jonkin tunnetilan.

Isommalle yleisölle Lindholm esiintyi ensimmäistä kertaa 1970-80-lukujen taitteessa ulvilalaisen bändin vierailevana solistina Noormarkun urheilutalolla. Ohjelmistossa oli Pelle Miljoonan biisejä, muun muassa "Mulla menee lujaa".

– Oli se hienoa, kun noormarkkulaiset tytöt pyysivät nimmareita, Lindholm muistaa.

Kun sanat loppuu, alkaa musiikki

Viime vuonna Olli Lindholm julkaisi uransa toisen soololevyn **Maailma** on kaunis, jolla hän laulaa **Vexi Salmen** sanoittamia lauluja. Levyn käännöskappaleiden ja uusien laulujen säveltäjänimistä löytyy Lindholmin lisäksi muun muassa **Elton John** ja **Jonne Aaron**.

Lindholm halusi laulaa nimenomaan Salmen sanoittamia kappaleita, sillä ne olivat tehneet häneen vaikutuksen jo Irwinin vakavammissa kappaleissa.

– Kun olimme studiolla Vexin kanssa kuuntelemassa puolivalmista levyä hän otti minua isällisesti kaulasta kiinni ja sanoi: "Mikä meitä vaivaa, kun meidän täytyy tehdä näin pohjattoman surullisia lauluja? Kyllä me Olli olemme pöljää porukkaa." Se tuntui hienolta. Kun sanat loppuu, alkaa musiikki, Olli Lindholm luonnehtii.

Maailma on kaunis myi viikossa kultaa ja nousi heti listaykköseksi. Jälleen nähtiin, että mollisoinnut vetoavat suomalaisiin.

– Kyllähän jo vanhat suomalaiset kansanlaulut olivat todella surullisia. Mutta ei se tarkoita ettemme voisi olla iloisia, vaikka tykkäämme laulaa surullisia lauluja tyyliin "Kauan on kärsitty vilua ja nälkää".

Ei kannata teeskennellä

Lindholmin mielestä ihmisen pitää olla sellainen kuin hän on eikä teeskennellä muuta.

– Me olemme melankolista kansaa ja se on hyvä homma. Ei se meistä tee kauhean surullisia. Suomalainen melankolia on täysin erilaista kuin miksi suru yleensä käsitetään.

Yksi ilmeinen syy hymyilevien thaimaalaisten ja totisempien suomalaisten luonteen eroon löytyy ilmastosta.

– Kyllähän pitkä ja pimeä kaamosaika vaikuttaa. Vaikka minun perusluonteeni on iloinen ja positiivinen, niin ei vesisateinen ja pimeä syksy ole kauhean hääviä aikaa, laulaja myöntää.

Soololevyn vastaanotto oli niin hyvä, että Lindholmin ja Salmen yhteistyö jatkuu kunnan Yön kolmekymppiset on juhlistu.

– Teen toisen soololevyn joskus parin vuoden sisällä samalla sapluunalla eli levyille tulee noin kymmenkunta vanhaa ja neljä uutta Vexin sanoittamaa kappaletta. Levyn ilmestyttyä teen Vexi Salmi -aiheisen kiertueen, Lindholm suunnittelee.

Hyvällä asialla lasten puolesta

Yön ja soololevyjen lisäksi Olli Lindholm löytää aikaa myös hyväntekeväisyydelle. Hän oli marraskuun lopussa mukana Tampereen Lastenklinikan Tuki ry:n hyväntekeväisyyskonsertissa Tampere-talossa ja auttoi yhdistystä keräämään varoja Taysin lastenklinikan tulevaa isoa remonttia varten.

Yhteiskunnan varat riittävät vain välttämättömimpään, mutta lahjoitusvaroilla ja konsertin tuotolla uusista tiloista voidaan sisustaa viihtyisät ja pienille potilaille on mahdollista hankkia kaikkein nykyaikaisimmat ja hellävaraisimmat hoitolaiteet.

Artistin mielestä on hienoa, että hän voi osaltaan auttaa lapsipotilaita.

– Olen vierailut lastenlinikalla ja sieltä jäivät mieleen vanhempien hätä ja hoitajien hyvä huolenpito lapsista. Arvostan lastenlinikalla tehtävää työtä ja haluan olla mukana auttamassa, Olli Lindholm sanoo.

MUISTILISTA UUDEN YHTEYDEN HALUAVILLE

- Lue talokohtainen tiedote ohjeineen kun se sinulle saapuu
- Irtisano vanha yhteytesi
- Rekisteröidy Saunalahden asiakkaaksi määräpäivään mennessä
- Tilaa tarvittaessa VDSL2-modeemi
- Kytke modeemi päivää ennen yhteyden aukeamista
- Nauti nopeasta vuokraan kuuluvasta yhteydestäsi!

Laajakaistayhteyksiin TULEE VAUHTIA

Tietoliikenneyhteyksiin tulee tänä vuonna lisää vauhtia, kun kiinteistöihin rakennetaan nykyaikainen, vuokraan kuuluva kuituyhteys. Asukkaille tulee hyvissä ajoin tietoa yhteyden avauspäivämäärästä.

VTS-kotien ja Elisa Oyj:n tekemän sopimuksen mukaisesti Tampereen Vuokratalosäätiön ja Vilusen Rinne Oyj:n kiinteistöihin rakennetaan nykyaikainen kuituyhteys vuoden 2011 aikana ja se korvaa aiemman kuparisen 512 kbit/s adsl-yhteyden.

Vuokraan sisältyvän laajakaistayhteyden perusnopeudeksi tulee 2/2 Mbit/s, mutta asukkaalla on mahdollisuus nostaa lisämaksusta liittymänopeutta maksimissaan jopa 100 Mbit/s. (10M/10M 9,90€/kk, 50M/10M

14,90€/kk, 100M/10M 19,90€/kk).

Kaapelitelevisiopalvelut säilyvät ennallaan ja uusi yhteys mahdollistaa television katsomisen myös internetin kautta. Tietoturvakäytin saa tilattua hintaan 39–42€/6kk.

Suurimmassa osassa VTS-koteja uusi yhteys tarvitsee toimiakseen VDSL2-modeemin. Saunalahdelta modeemin saa tilattua konfiguroituna eli toimintavalmiina hintaan 59€ (normaalisti 99€).

Saunalahden modeemi varmistaa lisäpalveluiden toimivuuden ja etäkäyttömahdollisuuden ansiosta vikatilanteet ja päivitykset hoituvat mutkattomasti. Asukkaan tulee kytkeä modeemi kiinteistökohtaista asennuspäivää edeltävänä päivänä.

Muista irtisanoa vanha yhteys

Jos asukas haluaa käyttöönsä uuden vuokraan kuuluvan yhteyden, hänen tulee rekisteröityä Saunalahden asiakkaaksi. Rekisteröinti tapahtuu joko internetissä osoitteessa saunalahti.fi/

huoneistokaista tai soittamalla Saunalahden asiakaspalveluun. Rekisteröitymisen yhteydessä saa tilattua Saunalahden modeemin kotiinsa postitse.

Muistathan irtisanoa mahdollisen vanhan yhteytesi siirtyessäsi Saunalahden asiakkaaksi.

Uusi yhteys otetaan käyttöön vaiheittain vuoden 2011 aikana. Asukkaita tiedotetaan yhteyden avauspäivämäärästä, rekisteröitymisen takarajasta ja modeemin teknisistä vaatimuksista erillisellä tiedotteella noin kuutta viikkoa ennen kiinteistössä tapahtuvaa toimittajan vaihdosta.

Kiinteistökohtaisista aikatauluista sekä modeemin tarpeesta saa lisätietoa internetistä osoitteesta www.vts.fi/asukkaalle tietoa kiinteistöstä -osiosta tai VTS-kotien palvelukeskuksesta puh. 0201 277 277, email palvelukeskus@vts.fi.

Lisätietoa laajakaistayhteydestä ja modeemin ominaisuuksista saa osoitteesta saunalahti.fi/huoneistokaista tai soittamalla Saunalahden asiakaspalvelun numeroon 09-4243 0456.

ASUKASTOIMINTA JA ASUKASYHTEISTYÖ

- Puheenjohtajille ja ympäristöohjaajille
Museokeskus Vapriikki, auditorio,
Alaverstaanraitti 5 (Tampellan alueella)
Keskiviikko 19.1.2011 klo 17.00–20.00
Asiantuntijana kouluttaja Jukka Oksanen
  - * Yhteistyösuhteen luominen ja ylläpito
  - * Tunteiden hallinta
  - * Pienyhteisön voima
  - * Talkoiden merkitys

UUSIEN PUHEENJOHTAJIEN JA SIHTEERIEN KOULUTUS

- Tarkoitettu uusille puheenjohtajille ja sihteereille
Opiskelijankatu 23:n kerhotila, Hervanta
Keskiviikko 26.1.2011 klo 17.00–20.00
  - * Yhteishallintolaki ja asukasdemokratia
VTS-kodeissa
  - * Asukastoimikunnan tehtävät
  - * Toimihenkilöiden tehtävät
  - * Mitä on vaikuttava ja monipuolinen
asukastoiminta?

PUHEENJOHTAJIEN ILTAPUHDE

- Tarkoitettu vain puheenjohtajille
Varalan urheiluopisto, rantasauna, takkahuone B
Tiistai 12.4.2011 klo 17.00–20.00
  - * Perille pääsee linja-autolla nro 21
Keskustori–Tahmela
  - * Bussi lähtee Keskustorilta klo 16.47

Illan ohjelma:

- * Puheenjohtajahaasteet
- * Kokemuksia ja ratkaisuja
- * Eväitä jaksamiseen
- * Tarjolla purtavaa ja juotavaa

Ilmoittautuminen 1.4. mennessä
(Mahdollinen peruutus viimeistään 5.4.)

ASUKASTOIMINTA JA ASUKASYHTEISTYÖ

- Puheenjohtajille ja ympäristöohjaajille
Käytännönläheistä jatkokoulutusta pienryhmissä
19.1.2011 pidetylle koulutukselle.

Valitse paikka ja aika ja ilmoittaudu!

• **Ensimmäinen ryhmä:**
Opiskelijankatu 23:n kerhotila, Hervanta
Tiistai 1.2.2011 klo 17.00–20.00
Kouluttajana Jukka Oksanen

• **Toinen ryhmä:**
VTS:n toimisto, Puutarhakatu 8 A, 2. krs
Keskiviikko 9.2.2011 klo 17.00–20.00
Kouluttajana Jukka Oksanen

• **Kolmas ryhmä:**
Vironmäntäkatu 4:n kerhotila, Tesoma
Tiistai 15.2.2011 klo 17.00–20.00
Kouluttajana Jukka Oksanen

Kurssiryhmiin ilmoittautuminen 21.1. mennessä
(Mahdollinen peruutus tehtävä viim. 25.1.)

P.S. Ryhmäkurssi järjestetään mikäli ilmoittautuneita on vähintään kymmenen henkilöä. Ryhmät yhdistetään, jos ilmoittautuneita on vähemmän.

ASUKASTOIMIKUNTIEN SEMINAARI

Murikka-opisto, Kuterintie 226
Lauantai 12.3.2011 klo 8.00–16.30 (tai 18.30)

• 2 edustajaa / talo
Seminaarin työskentely tulee keskittymään talkootyön ohjeistukseen, asumisviihtyvyyden lisäämisen keinoihin ja asukasyhteistyössä tarvittaviin yhteistyön taitoihin.

Ilmoittautuminen 25.2. mennessä
(Mahdollinen peruutus viimeistään 7.3.)

TALKOOT, PIHA- JA VIHERTYÖT

VIHERTALKOOT JA KEVÄTTYÖT

Ravintola suomalainen Klubi, Puutarhakatu 13
Maanantai 14.2.2011 klo 17.00–20.00
Asiantuntijana viheraluevastaava Kaisa Koskelin

- * Viheraluetyöt
- * Pensaiden leikkaukset
- * Kevätyöt

Ilmoittautuminen 4.2. mennessä
(Mahdollinen peruutus tehtävä viim. 9.2.)

PENSAIDEN JA PUIDEN KEVÄTLEIKKAUS

Ollinojankatu 25:n pihalla ke. 30.3 klo 17.00
tai Piettäsenskatu 26:n pihalla ti. 5.4. klo 17.00
Asiantuntijana viheraluevastaava Kaisa Koskelin

- * Teoriasta käytäntöön
- * Käytännön harjoitusta

Ilmoittautuessasi kerrothan
kumpaan ryhmään osallistut.

Ilmoittautuminen 23.3. mennessä
(Mahdollinen peruutus tehtävä viim. 25.3.)

ONNISTUNEET TALKOOT

Ravintola suomalainen Klubi, Puutarhakatu 13
Torstaina 7.4.2011 klo 17.30

- * Ennakkotyöt
- * Työnjako ja vastuut
- * Talkoopäivän tärkeät tehtävät
- * Tarjoilut
- * Jälkityöt
- * Talkoiden suunnittelu ja valmistelu

Ilmoittautuminen 28.3. mennessä
(Mahdollinen peruutus viim. 1.4.)

ASUKASTOIMIKUNTIEN PUHEENJOHTAJIEN KOKOUS

Museokeskus Vapriikki, auditorio,
Alaverstaanraitti 5 (Tampellan alueella)
Tiistai 26.4.2011 klo 17.00

- * Vuoden 2010 tilinpäätökset ja tunnusluvut
- * Vuoden 2011 taloustilanne
- * Asiakastytyväisyys ja palvelujen
palauteraportti vuodelta 2010
- * Ajankohtaiset asiat

Puheenjohtajien kokoukseen ei ole ennakkoilmoittautumista. Kahvitarjoilu alkaa klo 16.45

Kaikille kursseille voit ilmoittautua joko puhelimitse
VTS:n neuvontaan, puh. 0201 277 511 tai sähköpostilla
merja.rajala@vts.fi

Peruuttamaton kurssi-ilmoittautuminen laskutetaan
ko. asukastoimikunnalta jälkikäteen.

Hinta on 20 euroa / henkilö VTS:n tiloissa järjestetty
kurssi ja 30 euroa / henkilö vuokratiloissa järjestetty
kurssi. Peruuttaminen täytyy tehdä 4 arkipäivää ennen
kurssia.

YMPÄRISTÖOHJAAJIEN KOULUTUSTA KEVÄÄLLÄ 2011

Tammikuu:

Tiistaina 11.1. klo 17.00–19.00 ympäristötietokeskus Moreeniassa kuullaan asumisen energiankäytöstä, huoneistossähköstä, eri laitteiden energiankulutuksesta sekä säästämällä suuksista. Kodin kulutuskohteita käydään läpi ympäristöneuvoja Terttu Vitelin opastuksella.

Helmikuu:

Tiistaina 8.2. klo 17.00–19.00 ympäristötietokeskus Moreeniassa aiheena on sisäilman laatu.
Tuula Syrjänen Allergia ja astmalitosta kertoo radonista, homeesta ja kosteudesta.

Maaliskuu:

Tiistaina 22.3. klo 13.30–18.00 tehdään retki Ekokem Oy:lle Riihimäelle. Bussi lähtee klo 13.30 Tampereelta Vanhan kirkon edestä. Klo 15.00–16.30 kierroksella kuulemme laitoksen toiminnasta ja käymme sekä ongelmajäte- että jätteenpolttopuolella. Poikkeamme myös jätevoimalan valvomossa.

Oppaana Anne Malinen Ekokem Oy:stä. Bussimatkan vetää Harri Helin Ekokempanit Oy:stä.

Huhtikuu:

Tiistaina 12.4. klo 17.00–19.00 Opiskelijankatu 23:ssa kuulemme jätehuollon ajankohtaisista

asioista sekä oikean kokoisista roska-astioista Pirkanmaan Jätehuollon Erkki Piipolta.

Toisena aiheena on Siisteyskampanja. Saara Saarteinen kertoo toiminnan käynnistämisestä.

Ympäristöohjaajien koulutuksiin ilmoittautuminen

Henri Kontiolla,
puh. 03-5656506 tai
henri-valtteri.kontio@tampere.fi

Kannusta ja rohkaise
lasta maistamaan

Onpas Hyvää!

Leikki-ikäinen lapsi seuraa tarkasti aikuisia ja ottaa heistä mallia myös ruokapöydässä.

– Onkin tärkeää, että koko perhe istuu edes kerran päivässä saman pöydän ääreen, Pirkanmaan Martat ry:n erikoisneuvoja **Leena Penttilä** kertoo.

Koko perheen ruokatottumukset tuleekin tarkistaa, kun lapsi täyttää vuoden. Siitä eteenpäin koko perhe syö samaa ruokaa.

– Joskus esimerkiksi perheen isä voi olla salaattikielteinen, mutta hänet täytyy pehmittää nurkan takana. Ruokapöytäan eivät kuulu periaatekeskustelut siitä mitä meidän perheessä syödään ja mitä ei syödä.

Lapsi vaatii useita maistamiskertoja, ennen kuin uusi maku tulee tutuksi. Maisteluun kannattaa varata aikaa ja edetä kärsivällisesti.

– Leikki-ikä on ruokatottumusten oppivuosien aikaa. Silloin luodaan pohja sille kuinka ennakkoluulottomasti eri ruokia syö aikuisena, Penttilä muistuttaa.

Miten lapsi sitten houkutellessaan maistamaan uusia makuja?

– Lapsen kanssa täytyy päästä maistamissopimukseen rauhallisesti ja järkipu-

heella. Huutamisella tai palkitsemisella ei päästä mihinkään. Jos yhden kerran menee lupaamaan jäätelön palkinnoksi maistamisesta, niin lapsi tahtoo sen joka kerta. Sitkeys palkitaan. Tarvitaan paljon pieniä askelia.

Yksi hyvä konsti on ottaa lapsi mukaan kauppareissulle ja ruuanlaittoon.

– Lapsen ennakkoluulo ruokaa kohtaan saattaa murtua, kun hän on itse mukana tekemässä sitä, Penttilä kertoo.

– On muutenkin tärkeää, että lapsi pääsee osallistumaan kodin askareisiin. Ja yhtä tärkeää on, että hänen työpanoksensa hyväksytään. Aikuinen ei saa mennä korjailemaan, vaikka lihapullat olisivat eri kokoisia.

Tarkkana suolan kanssa

Pienellä lapsella on herkempi makuaste kuin aikuisella, joten voimakkaita mausteita lisätään ruokaan varovasti. Suolaa leikki-ikäinen tarvitsee vain puoli teelusikallista päivässä.

– Sen määrän saa jo neljästä nakista. Aikuisen täytyykin olla tarkkana voimakas-suolaisten liemivalmisteiden, soijakastikkeen

ja suolaa sisältävien mausteseosten kanssa. Hyvää makua ruokaan saa yrteillä.

Lapsille suositellaan pehmeitä rasvoja, joita saa kasviöljystä ja kasvirasvaveiviteistä sekä rasvaisesta kalasta. Kevytlevitteen rasvahapot eivät riitä kasvun rakennusaineeksi.

– Lapsiperheen levitteen rasvaprosentti saisi olla vähintään 60. Puuron sekaankin voi lisätä vähän rypsiöljyä, Penttilä ehdottaa.

Sen sijaan kovat rasvat eivät ole suositeltavia ja lihastiskillä onkin hyvä suosia vähärasvaisia tuotteita. Etenkin makkaran käyttöä pitäisi rajoittaa rasvan, suolan ja nitraatin vuoksi.

Leikki-ikäinen lapsi tarvitsee viisi ateriaa päivässä; aamiaisen, lounaan, välipalan, päivällisen ja iltapalan. Ne tulisi tarjoilla joka päivä suurin piirtein samaan kellonaikaan niin, että päivärytmi toistuu aina samanlaisena.

– Lapsi tykkää rutiinista. Hän oppii arterioiden kautta hahmottamaan päivän kulkua eli tietää, että aamiaisen jälkeen mennään ulos ja lounaan jälkeen nukutaan päiväunet. Se tuo hänelle turvallisuuden tuntua.

Lisää tietoa löydät Marttojen nettisivuilta osoitteesta www.martat.fi/neuvot_arkeen/ravitsemus/lapsiperheen_keittio/

RUOKAOHJEITA LAPSIPERHEELLE

Pehmeä maissikeitto

- ▶ 9 dl vettä
- ▶ 1 kasvis- tai kanaliemikuutio
- ▶ 4 perunaa
- ▶ 1 sipuli
- ▶ 300 g pakastemaissia
- ▶ (½ tl kurkumaa)
- ▶ ½ tl currya
- ▶ hiven mustapippurirouhetta
- ▶ 1 dl ruokakermaa tai maitoa

1. Kuori perunat ja sipuli
2. Kuumenna vesi kattilassa ja lisää liemikuutio.
3. Lohko perunat ja sipuli, lisää ne kiehuvaan veteen.
4. Lisää maissi ja mausteet.
5. Keitä, kunnes perunat ovat kypsiä.
6. Soseuta ja lisää ruokakermaa tai maito.

Pikasämpylät

- ▶ 5 dl maitoa
- ▶ 1 tlk raejuustoa (200 g)
- ▶ 50 g hiivaa
- ▶ 1 tl suolaa
- ▶ 4 dl kaurahiutaleita
- ▶ ½ dl öljyä
- ▶ n. 7 dl hiivaleipäjauhoja

1. Lämmitä maito kädenlämpöiseksi ja sekoita siihen kauhalla muut ainekset tasaiseksi taikinaksi.
2. Levitä taikina leivinpaperille pellille ja anna kohota.
3. Jaa levy taikinapyörällä ruuduiksi.
4. Paista 250 asteessa 10–15 min.

Tilipäivän lohikastike

- ▶ 1 iso sipuli
- ▶ 1 pieni kesäkurpitsa
- ▶ 250 g kirjolohifilettä
- ▶ 1 rkl öljyä
- ▶ 2 dl ruokakermaa
- ▶ ½ kalaliemikuutiota
- ▶ ½ dl silputtua tilliä
- ▶ ½ sitruunamehu
- ▶ ½ tl rouhittua mustapippuria
- ▶ n. 350 g pastaa (esim. ruis- tai kaurapastaa)

1. Kuutio sipuli. Suikaloi kesäkurpitsa ja kirjolohi pikkusor-men paksuiksi suikaleiksi.
2. Kuullota sipuli ja kesäkurpitsa öljyssä kattilassa ja sekoita siihen ruokakermaa ja liemikuutio. Anna kiehua n. 5 min.

3. Lisää lohiviipaleet, sitruunamehu, tillisilppu ja pippuri joukkoon. Tarkista maku ja lisää tarvittaessa suolaa.
4. Sekoita pasta runsaaseen kiehuvaan veteen ja keitä kypsäksi pakkauksen ohjeen mukaan. Valuta pasta lävikössä ja siirrä takaisin kattilaan tai tarjoiluastiaan.
5. Kuumenna kastike ja tarjoa pastan kanssa.

Dippikasvikset

- ▶ 1 keltainen tai punainen paprika
- ▶ 2 porkkanaa
- ▶ ½ kurkkua
- ▶ 1 pieni kukkakaali
- ▶ 6–8 kirsikkatomaattia

Dippikastike:

- ▶ 2 dl kermaviiliä tai turkkilaista jogurttia
- ▶ 1 rkl makeaa chilikastiketta tai sinappia
- ▶ 1 tl sokeria

1. Sekoita dippikastikkeen ainekset keskenään ja anna maustua jääkaapissa.
2. Pese kasvikset huolella kylmällä vedellä.
3. Halkaise paprika, poista siemenet ja kanta.
4. Huuhtelee ja kuori porkkanat.
5. Leikkaa paprika, porkkana ja kurkku suikaleiksi. Leikkaa kukkakaali pieniksi kukinnoiksi. Kirsikkatomaatit voit leikata kahtia.
6. Kerää kaikki kasvikset lautaselle ryhmittäin.
7. Dippaa kasvispaloja kastikkeeseen.

Suklaakiisseli

- ▶ 1 l maitoa
- ▶ 1 muna
- ▶ ¾ dl maisitärkkelystä
- ▶ 5 rkl sokeria
- ▶ 3 rkl kaakaojauhetta
- ▶ 2 tl vaniljasokeria

1. Mittaa kattilaan maito, muna, maisitärkkelys ja sokeriin sekoitettu kaakaojauhe.
2. Kuumenna koko ajan sekoittaen.
3. Anna kiehua hiljalleen noin 5 minuuttia.
4. Lisää lopuksi vaniljasokeri.
5. Kaada tarjoiluastiaan ja ripottele pinnalle sokeria. Jäähdytä.

Tuorepuuro (välipalaksi)

- ▶ 4 dl mansikoita tai muita marjoja
- ▶ 1 banaani
- ▶ 1 dl kaurahiutaleita
- ▶ 1 dl kauralesettä
- ▶ 2 dl maitoa
- ▶ ½ dl sokeria
- ▶ 1 tl vaniljasokeria

Survo mansikat ja leikkaa banaani siiviksi (tai survo sekin). Sekoita kaikki ainekset keskenään kulhossa. Anna turvota hetki kylmässä.

Leikki-ikä on ruokatottumusten oppivuosien aikaa. Uudenma-
kuisten ruokien vierastaminen
on normaalia, joten aikuiselta
vaaditaan ruokapöydässä kär-
sivällisyyttä. Uutta ruokaa voi
joutua tarjoamaan parikymmen-
tän kertaa, mutta sinnikäs työ
kannattaa. Lapsi oppii maista-
maan rohkeasti eri makuja eikä
hänenä tule nirsoa aikuista.

Älä tuputa

Aikuisen pitää hyväksyä, että lapsi itse päättää paljonko hän syö.

– Lapsi syö sen verran kuin energia-
tarve vaatii. Hänellä on vielä tallessa
kylläisyyden tunne, jonka me rikomme,
jos ryhdymme tuputtamislinjalle. Sen
jälkeen hän syö aina kiltisti kaiken ja
hänenä tulee punkero, Leena Penttilä
kärjistää.

Moni vanhempi opettaa huomaamat-
taan lapsensa napostelijaksi.

– Niin käy, jos hoitokassista löytyy
aina maissinaksu tai keksi, kun lapsi vä-
hän älähtää kauppa- tai kyläreissulla.

PISTEET® KOTIIN

Etupisteillä asukasetuja

Etupisteitä voi käyttää kodin kunnostukseen, sisustukseen tai tarvikkeisiin.

Pisteitä voi lunastaa 30 kuukauden asumisajan jälkeen ja kerralla on lunastettava vähintään tuhat (1000) pistettä.

Kaikissa hankinnoissa asukkaita neuvoo VTS-palvelukeskus, p. 0201 277 277, palvelukeskus@vts.fi.

1. Tarvikkeet omaoimisiin remonteihin

Remontti	Hinta	Sisältö
Koko asunnon pintaremontti	3000 pistettä	Tarvikkeet eteisen, keittiön, olohuoneen ja makuuhuoneiden seinien maalaukseen tai tapetointiin alkuperäisen pinnan mukaan.
Laminaatti- tai muovilattiat ja lattialistat	3000 pistettä	Tarvikkeet joko olohuoneen ja eteisen tai makuuhuoneiden lattioiden laminointiin.
Asuinhuoneen pintaremontti	1000 pistettä	Tarvikkeet yhden asuinhuoneen seinien maalaukseen tai tapetointiin alkuperäisen pinnan mukaan.
Kuivan tilan wc:n maalaustarvikkeet	1000 pistettä	Tarvikkeet wc:n seinien maalaukseen

Omaoimista remonttia varten pyydetään VTS-palvelukeskuksesta ostovaltuutus yhteistyö-liikkeeseen. Ostovaltuutuksella asukas saa valita remontitarvikkeet VTS:n rajaamasta valikoimasta. Remontin valmistumisesta on ilmoitettava palvelukeskukseen. Aluekorjausmies käy tarkistamassa työn jäljen ja remontitarkastus kirjataan. Jos remontti on tehty huonosti, laskutetaan korjaus-kustannukset asukkaalta hänen muuttaessaan pois.

Jos asukas palkkaa remonttimiehen, hän voi hyödyntää ns. kotitalousvähennyksen. Lisätietoja kotitalousvähennyksestä löytyy Verohallinnon verkkosivuilta (www.vero.fi > Vero-ohjeet > Kotitalous työnantajana).

2. VTS:ltä tilatut remontit

Remontti	Hinta	Sisältö
Koko asunnon pintaremontti	5000 pistettä	Eteisen, keittiön, olohuoneen ja makuuhuoneiden seinien maalaus tai tapetointi alkuperäisen pinnan mukaan. Sisältää työn ja tarvikkeet.
Laminaatti- tai muovilattiat ja lattialistat	5000 pistettä	Joko olohuoneen ja eteisen tai makuuhuoneiden lattiat. Sisältää työn ja tarvikkeet.
Asuinhuoneen pintaremontti	2000 pistettä	Yhden asuinhuoneen seinien maalaus tai tapetointi alkuperäisen pinnan mukaan. Sisältää työn ja tarvikkeet.
Kuivan tilan wc:n maalaus	2000 pistettä	WC:n maalaus ja työt

Remonteissa käytetään VTS:n mallien mukaisia tapetteja ja laminaatteja. Mallit ovat asukkaiden nähtävillä RTV:llä (Sammonkatu 56), Nekalan Rauta-Otrassa (Viinikankatu 38) ja Lielahden K-Raudassa (Turvesuonkatu 10).

Remonttia haetaan VTS-palvelukeskukselta, joka tilaa työn ja tiedottaa asukasta remonttiaikataulusta.

3. Asunnon sisustus

Sisustus, kalustus	Hinta	Sisältö
Yhden huoneen sälekaihtimet	1000 pistettä	Yhden huoneen neutraalin väriset sälekaihtimet; sisältäen asennuksen, tarvikkeet ja työt. Kaihtimia ei saa poistaa muuttovaiheessa.
Keittiön kaappeihin uudet ovet	5000 pistettä	Uudet ovet ylä- ja alakaappeihin ja etulevyt vetolaatikoihin VTS:n sopimista malleista ja väreistä. Asentamisen edellytyksenä on kaapistun ehjä runko.
Wc:n allaskaappi	1200 pistettä	Teräksinen allaskaappi asennettuna. Vakiomittaisen allaskaapin tulee sopia lavuaarin alla olevaan tilaan. Allaskaappia ei saa poismuuttaessaan ottaa mukaansa.

4. Kodin tarvikkeet

VTS-palvelukeskuksesta tilattavalla etusetelillä asukas voi hankkia kodin tarvikkeita. 111 pistettä vastaa 5 euroa, joten esimerkiksi 1000 pisteellä saa 45,05 euron arvoisen setelin.

Etuseteli on käytettävä yhdellä ostokerralla, sillä se jää tositteeksi myyjälle. Mikäli ostosten loppusumma ylittää etusetelin arvon, on asukkaan maksettava erotus itse. **Etuseteli on käytettävä kuukauden kuluessa tilaamisesta.**

**KIINTEISTÖ-
PALVELU**

Viihtyisyyttä Taidolla Sinulle.

Puutarhakatu 8 A, 4. krs
vaihde 0201 277 300
Telefax 0201 277 310

Juhani Kolehmainen
toimitusjohtaja
puh. 0201 277 354
juhani.kolehmainen@vts.fi

Tekniset palvelut

Terhi Herrala
toimistosiihteeri
puh. 0201 277 316
terhi.herrala@vts.fi

Reijo Huhmarkangas
kunnossapitoinsinööri
puh. 0201 277 327
reijo.huhmarkangas@vts.fi

Riikka Huhmarkangas
kiinteistönhoidonohjaaja
puh. 0201 277 350
riikka.huhmarkangas@vts.fi

Maarit Kallio
projektsiihteeri
puh. 0201 277 309
maarit.kallio@vts.fi

Reijo Korhonen
energiainsinööri
puh. 0201 277 346
reijo.korhonen@vts.fi

Petri Kotomäki
valvomonhoitaja
puh. 0201 277 308
petri.kotomäki@vts.fi

Mirva Lampinen
siihteeri
puh. 0201 277 307
mirva.lampinen@vts.fi

Petri Mäkelä
tekninen tarkastaja/
asiakkuuspäällikkö
puh. 0201 277 335
petri.makela@vts.fi

Kari Paloviita
kiinteistöhoitajaja
puh. 0201 277 323
kari.paloviita@vts.fi

Jenni Pitkänen
kiinteistöinsinööri
puh. 0201 277 326
jenni.pitkanen@vts.fi

Rakennuttamispalvelut

Helena Ahlström
projektipäällikkö
puh. 0201 277 304
helena.ahlstrom@vts.fi

Jaakko Lehtinen
rakennuttajainsinööri
puh. 0201 277 311
jaakko.lehtinen@vts.fi

VTS sai energiansäästö-palkinnon

Tampereen kaupungin energiansäästökilpailussa palkittiin tänä vuonna kolme energiansäästöä kunnostautunutta toimijaa, Tampereen Ateria, Tampereen Tilakeskus sekä VTS kiinteistöpalvelu Oy.

VTS Kiinteistöpalvelu Oy sai palkinnon, koska se vähentää asuinrakennusten turhaa energiankulutusta jatkuvalla kiinteistönhoidon kehittämisellä, hyödyntää uusia tekniikoita asuinrakennusten energiankäytön tehostamisessa ja pyrkii jatkossa tuomaan energiankäytön entistä näkyvämmäksi myös asukkaille.

VTS Kiinteistöpalvelu Oy korostaa, että koko toiminta lähtee yhteistyöstä.

– Meillä VTS-kodeissa kaikki toimijat johdosta asukkaisiin ovat mukana ja sitoutuneita energiansäästöön, kertoo asiakkuuspäällikkö ja tekninen tarkastaja **Petri Mäkelä** VTS Kiinteistöpalvelu Oy:stä.

Tampereen Ateria ja Tilakeskus saivat palkinnon energiatehokkaan keittiön suunnittelusta ja sen edellyttämästä hyvästä yhteistyöstä. Tilakeskus rakentaa Pappilaa Luhtaan päiväkotia, joka on yksi Tilakeskuksen energiatehokkaan rakentamisen pilottikohteista ja ensimmäinen passiivitalohanke. Vuoden

vaihteessa 2012 valmistuvan päiväkodin keittiön suunnittelussa on ollut alusta asti mukana Tampereen Ateria.

Energiansäästö-palkinnon vastaanottivat Petri Mäkelä (ylhäällä vas.) sekä Reijo Korhonen VTS Kiinteistöpalvelu Oy:stä, Jukka Kauppinen Tilakeskuksesta ja Ritva Kujansuu sekä Tuija Silván Tampereen Ateriasta.

Vuokria tarkistetaan maaliskuussa

Tampereen Vuokratalosäätiön ja Vilusen Rinne Oy:n hallitukset ovat päättäneet vuoden 2011 vuokrasta 3.12.2010. Vuokria tarkistetaan 1.3.2011 alkaen.

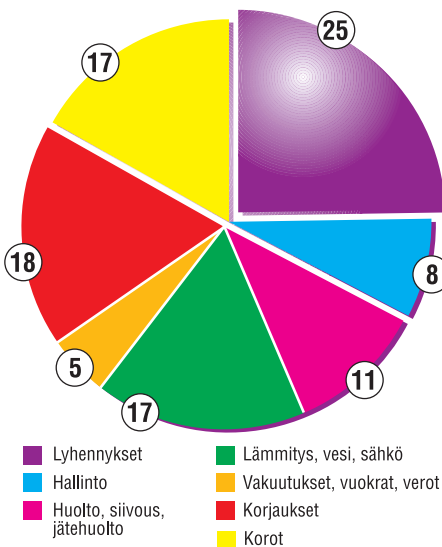
Suurimmat korotuspaineet ovat lämmitysmenoissa, joissa korotus on lähes 15 prosenttia. Sopimushintoihin ennakoidaan 2–3,5 prosentin korotusta. Keskimääräinen korotus on 4,1 prosenttia.

Korotukset vaihtelevat 0–7,42 prosentin välillä, 0–0,77 eur/m²/kk.

Keskineliövuokra korotuksen jälkeen on 9,90 eur/m²/kk sisältäen vesimaksut.

Oheinen kaavio osoittaa miten kulut jakautuvat vuonna 2011.

Tilastot ja luvut koskevat Tampereen Vuokratalosäätiötä. Vilusen Rinne Oy ei ole luvuissa mukana.

VTS-Visa

Vastaukset sivulla 19

1. Missä kaupungissa järjestetään helmikuussa hiihdon MM-kilpailut?

2. Kuinka monta litraa vettä kuluu, jos olet suihkussa 10 minuuttia?

3. Talvella herkutellaan maderuuilla. Kuuluuko made turska-, nahkiais- vai karpinkalojen lahkoon?

4. Minkä niminen on Tampere-Seuran julkaisema Suomen vanhin kotiseutulehti?

5. Mikä on palokuolemaan johtavan tulipalon yleisin syytymissy Suomessa?

6. Kuinka pitkä on Paasikiven–Kekkosentien suunniteltu Rantaväylän tunneli?

Hervannan picassot askartelevat kymmenenkin tuntia putkeen

Krokotiileja ja hevimunua

Hervannassa Opiskelijankatu 19:n kerhohuoneella syntyy näppärissä sormissa melkein mitä tahansa. Picassokerhon naiset ovat innokkaita askartelijoita ja käsityöläisiä, jotka opettelevat yhdessä uusia tekniikoita eivätkä lannistu pienistä vastoinkäymisistä.

Picassokerho sai alkunsa asukaskouksessa.

– Olin hiljattain muuttanut ja leikilläni ehdotin, että voisimmeko perustaa kerhon, kun tässä talossa on niin monta picassoa. Puheenjohtaja kirjoitti saman tien ylös, että Picassokerho alkaa koontua ja vei lapun ilmoitustaululle, **Irmeli** muistelee kerhon vauhdikasta alkua.

– Minähän päätin heti lähteä kerhoon mukaan, kun näin lapun tänne muuttaessani, **Jaana** jatkaa.

Aluksi askartelijoita oli enemmänkin, mutta osa on muuttanut pois talosta. Yleensä sunnuntaisin kello 10–14 koolla onkin vain kolme naista; Irmeli, Jaana ja **Liisa**. Kerhuhuoneen ovet ovat kuitenkin avoinna kaikille talon asukkaalle.

– Mukavahan se olisi, jos täällä kävisi

useampikin, Jaana kannustaa naapureita mukaan.

Taiteellisia lahjoja ei tarvita. Kaunista jälkeä syntyy esimerkiksi päällystämällä puuvallmiit korulippaat servietillä ja Decoupage-lakalla.

Jokaisella naisella on kesken omat hommansa, joita tehdään samalla toisten kanssa jutellen. Irmeli on viimeksi vääntänyt himmeleitä, Liisa maalannut posliinia ja Jaana painanut paitoja. Seuraavaksi on suunnitteilla lampunvarjostimien ja hopeisten viikinkikettujen tekemistä.

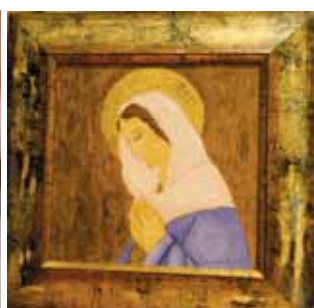
Sukkahousuista syntyy koristeita

Neljä tuntia ei riitä mihinkään silloin, kun askarteluinto oikein puraisee. Viimeksi niin kävi keväällä, kun naiset alkoivat askarrella helmin ja nauhoin koristeltuja pääsiäismunia. Tai oikeastaan sisustusmunia, sillä ne ovat niin tyylikkäättä, että voivat roikkua ikkunalalla ympäri vuoden.

– Minulla tuli ihan himo siihen hommaan, tein niitä unissanikin öisin. Väänsimme munia kymmenenkin tuntia päivässä, tosin välillä sentään pidimme ruokatunnin, Irmeli kertoo.

– Koko ajan keksi uusia kuvioita. Meillä olikin munia joka lähtöön, eri värisiä ja eri tavalla koristeltuja. Oli inkkarimunia, sinisävyisiä poliisimunia ja tummasävyisiä hevimunua, Jaana jatkaa.

Koristeelliset munat tehdään askartelu-

tarvikeliikkeissä myytävistä eri kokoisista styroksimunista. Valitse kauniin värinen tai kuvioitu sukkahousu ja kiristä se tiukasti styroksimunan ympärille. Kuvioi muna kahden millin helmillä kiinnittämällä ne styroksiin pienillä, lyhyillä nuppineuloilla.

Sekä helmiä että neuloja löytyy askartelutarvikeliikkeistä. Lisäkoristeita saat kuviollisista nauhoista tai vaikka pitsinpalasta.

– Alussa meni kolmekin tuntia yhden munan koristelemiseen. Se käy hyvästä sorminäppäryysharjoituksesta, sillä yhteen munaan menee lähemmäs tuhat neulaa, jos sen laittaa täyteen kuvioita.

Naisten luovuus kukkii myös askartelutarvikkeiden hankinnassa. Mistään ei tahtonut löytyä oikein värikkäitä sukkahousuja, kunnes erotiikkakaupan ikkunasta silmiin osui räisäkyvän pinkit ja kimaltavat sukkikset. Niistä syntyikin upeita koristemunia.

Paitapaino toimii kerhohuoneella

Picassokerholaiset suosittelevat muille VTS-kotien askartelijoille paitsi koristemunien tekemistä, myös paitojen painamista. Irmelin päällä on I Love Hervanta -tekstillä varustettu paita.

– Leikkasimme muotin ihan tavallisesta kansion välissä olevasta muovitaskusta terävällä kirurginveitsellä, jonka voi ostaa kirjakaupasta. Muovitaskusta tehtyä muotia voi käyttää monta kertaa. Teksti painetaan paitaan kangasvärillä. Kannattaa suojata paita vanhasta puhelinluettelosta repäistyillä sivuilla, ettei väri sotke kangasta, Jaana neuvo.

– Puhelinluettelon sivuja olemme käyttäneet myös paperimassatöihin, Irmeli vinkkaa.

Naiset opettavat toisilleen erilaisia askartelutekniikoita sekä etsivät työohjeita ja ideoita kursseilta, tv:sta, netistä ja lehdistä. Tarvittaessa pyydetään asiantuntija avuksi.

– Rautalanganvääntöä sekä himmelin ja helmikorujen tekoa olemme opetelleet ulkopuolisten opettajien kanssa. Jaanan brasilialainen vävy opetti meidät tekemään helmikoruja samalla tekniikalla, jolla brasilialaiset katulapset tekevät niitä turisteille, Irmeli kertoo.

Korut syntyvät minimaalisen pienistä helmistä, joita Jaanan tytär on tuonut Brasiliasta ”monta miljoonaa”. Helmiä nypitään lautaselan neulan avulla ja niistä sidotaan siimalla koruja tai vaikka hauskoja pieniä eläinhahmoja kuten krokotiileja ja kissoja.

Picassokerhossa ei pelätä epäonnistumisia, vaan ne kuuluvat asiaan uutta opetellessa.

– Meidän piti porata tyhjiksi puhallettuihin kananmuniin kauniita pitsikuvioita miniporalla, mutta kaikki munat räsähtivät halki. Vaan kyllä sekin vielä joskus onnistuu. Ehkä meidän pitää lakata munankuoret ennen poraamista, naiset suunnittelevat.

In memoriam

Teija Pyhältö

Säätiömme pitkäaikainen työntekijä, johdon sihteeri Teija Pyhältö poistui keskuudestamme 22.5.2010

Teija aloitti työnsä säätiössä v. 1994 asiakas- ja asukasvalintatehtävissä ja eteni johdon ja hallituksen sihteeriksi. Siellä missä tarvittiin nopeaa toimintaa, mistään lannistumatonta asennetta, reipasta huumoria ja hyviä hermoja, siellä oli Teijan paikka.

Teijan kuppi oli aina puoliksi täysi, ei koskaan puoliksi tyhjä. Teijan mielilauseita kaiken kiireen keskellä oli ”ei se maailmasta ole kadonnut” ja ”älä sano, tästä voi seurata jotain hyvää”.

Muistamme Teijaa lämmöllä.

Matti Kontio

Tampereen Vuokratalosäätiön ja Vilusen Rinne Oy:n hallituksen jäsenenä vuosina 1981–92 toiminut rakennusneuvos, DI Matti Kontio kuoli 89-vuotiaana 1.12.2010 Tampereella.

Kontio toi hallitukseen paitsi laajan verkostonsa, myös rakentamisen ja rakennuttamisen vankan osaamisensa. Hänet tunnettiin yhteistyökykyisenä ja sovittelevana neuvottelijana, joka seisoikin vankasti yhteisten päätösten takana.

Kontion yhdessä opiskelukaverinsa, insinööri Matti Anttilan, kanssa perustama rakennusinsinööri-toimisto on ollut mukana monissa merkittävässä Tampereen rakennushankkeissa. Yksi niistä on liukuvalutekniikalla toteutettu Kalevan kirkko, jonka suojissa Matti Kontio siunattiin viimeiselle matkalleen.

Palovaroitin on hyvä henkivartija

Palovaroitin on lakisääteinen varuste jokaisessa kodissa. Sen hankinnasta ja toimintakunnosta vastaa asunnon haltija eli asukas. Laki ja vakuutukset ovat aina puolellasi, jos huolehdit omasta velvollisuudestasi.

Palovaroitin kannattaa hankkia tietysti myös siksi, että se on erittäin tehokas henkivartija. Tulipalon syttyessä yöllä on iso riski kuolla savuun, jos kotona ei ole toimivaa palovaroitinta.

Muista testata laite mielellään kuukausittain, sillä patterit hiipuvat ja laite voi mennä epäkuuntoon. Toimintakunto kokeillaan painamalla laitteessa olevaa testinappia, jolloin toimivasta palovaroitimesta kuuluu kova ääni. Patterit on hyvä vaihtaa kerran vuodessa.

Asunnon jokaista alkavaa 60 neliometriä kohden täytyy olla vähintään yksi palovaroitin. Parhaimman suojan saat, kun asennat palovaroittimen jokaiseen makuuhuoneeseen ja eteiseen.

Visan vastaukset sivulta 17:

1. Oslossa.
2. Noin 120 litraa.
3. Turuskalojen.
4. Tammerkoski.
5. Tupakointi.
6. 2,3 kilometriä

Yhteistä hyvää - hinta ja laatu

Kysy mukavaa kotia sopivalta paikalta.

Edullinen vuokra, vakaa vuokrasuhde ja hyvätasoinen asunto.

Sellainen on VTS-koti.

Mukavia koteja mukaville ihmisille

www.vts.fi

Puutarhakatu 8, puhelin 0201 277 200
Palvelemme: ma 9.30–17, ti-to 9.30–15, pe 9.30–13

Lankapuhelimesta soittaessa 8,21 senttiä/puhelu + 5,90 senttiä/minuutti.
Matkapuhelimesta soittaessa 8,21 senttiä/puhelu + 16,90 senttiä/minuutti (sis. alv 22%).

KIINTEISTÖHOITO- PALVELUJEN TUOTTAJAT

HH-Kiinteistöpalvelut Oy

Kanjoninkatu 4, 33720 Tampere
www.hhkp.fi
s-posti: info@hhkp.fi
puh. 010 3950 300
Faxi. 010 3950 301
Asiakaspalvelu 24h / 010 3950 395

ISS-palvelut Oy

Biokatu 12, 33520 Tampere
www.iss.fi
puh. 020 515 2200
fax. 020 515 2161
päivystys: 020 515 2200

Kaukajärviösuuskunta

Juvankatu 10, 33710 Tampere
www.kaukajarviok.fi
puh. 010 424 2900
fax. 2890 122
päivystys: 0500-234 234

Lassila & Tikanoja Oy

Hepolamminkatu 32, 33720 Tampere
www.lassila-tikanoja.fi
puh. 010 636 141
fax. 010 636 3300

Lännen kiinteistöpalvelu Oy

Ristimäenkatu 2, 33310 Tampere
www.lkpalvelu.com
s-posti: lkpalvelu@lkpalvelu.com
puh. 3142 3400
fax. 3142 3440
päivystys: 0500-620 124

Lännen siivouspalvelu Oy

Ristimäenkatu 2, 33310 Tampere
www.lkpalvelu.com
s-posti: lkpalvelu@lkpalvelu.com
puh. 3142 3400
fax. 3142 3440
päivystys: 0500-620 124

SOL Palvelut Oy

Tampellan Esplanadi 10
33100 Tampere
www.sol.fi
puh. 0205 700 200
fax 0205 700 431
päivystys: 0205 700 200

Vikailmoitukset ensisijaisesti kiinteistönhuoltoon

Kaikissa asuntoon ja kiinteistöön liittyvissä teknisissä ongelmassa asukkaan tulee ensisijaisesti kääntyä oman talonsa kiinteistönhuoltoyhtiön tai kortteli-talonmiehen puoleen. Yhteystiedot löytyvät talon ilmoitustaululta tai ulko-ovesta. Vikailmoituksen oman asunnon osalta voi nyt tehdä myös VTS:n kotisivujen kautta.

<http://www.vts.fi/asukkaille/lomakkeet/>

Asumispalveluihin ja asuntoihin liittyvät kysymykset VTS-kotien palvelukeskukseen

Esim. autopaikat, asuntoremontit, Pisteet Kotiin ja muut kysymykset
Sähköposti: palvelukeskus@vts.fi • Puhelin: 0201 277 277
Käyntiosoite: Puutarhakatu 8 A, 33210 Tampere

Vuokrauspalvelu

Asunnonhaku, asunnonvaihdot, vuokrasopimukset ja irtisanomiset.
Asuntojen muuttokorjaukset.
Sähköposti: vuokrauspalvelu@vts.fi
Käyntiosoite: Asuntopalvelutalon katutaso, Puutarhakatu 8
Puhelin 0201 277 200
Puhelinajat: ma 9.30-15.45, ti-to 9.30-15.00, pe 9.30-13.00
Palvelu avoinna: ma 9.30-17.00, ti-to 9.30-15.00, pe 9.30-13.00

Vuokravalvonta ja perintä

Käyntiosoite: Puutarhakatu 8 A, 2. kerros
Vuokravalvonta, puhelin: 0201 277 208
Puhelinajat: ma-to 12.00 – 15.00, pe 9.00 – 11.00
Sähköposti: vuokravalvonta@vts.fi
Perintä, puhelin: 0201 277 511 (katso tarkemmat tiedot sivulta 2)

Asukasisännöitsijät

Kiinteistön asumisviihtyvyyteen liittyvät kysymykset, kuten porrashuoneet, yhteiset tilat ymv. asiat sekä asumishäiriöt ja asukasdemokratia.
Sähköposti: asukastoimikunnat@vts.fi
Asukasisännöitsijöiden suorat numerot löytyvät sivulta 2.
Käyntiosoite: Puutarhakatu 8 A, 2. kerros.
Asukasisännöitsijöiden työ on liikkuvaa, joten tapaamiset kannattaa sopia ennakoon.

VTS-kotien puhelinvaihte

Puhelin: 0201 277 511 • Faksi: 0201 277 255
Avoinna: ma-pe klo 8.00-15.45.